

ZONDAG 1

Uw enige troost in leven en sterven

Psalm 27 : 7
Lezen: Psalm 116
Psalm 119 : 24, 25
Psalm 48 : 6
Psalm 145 : 2

Geliefden, het Woord van God dat wij u thans willen bedienen is naar Zondag 1 van onze Heidelbergse Catechismus. De vragen 1 en 2.

Vraag 1: Wat is uw enige troost, beide in het leven en sterven?

Antwoord: Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven, niet mijn, maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben, die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomenlijk betaald en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft, en alzo bewaart, dat zonder den wil mijns hemelsen Vaders geen haar van mijn hoofd vallen kan, ja ook, dat mij alle ding tot mijn zaligheid dienen moet, waarom Hij mij ook door Zijn Heiligen Geest van het eeuwige leven verzekert en Hem voortaan te leven van harte willig en bereid maakt.

Vraag 2: Hoeveel stukken zijn u nodig te weten, opdat gij in deze troost zaliglijk leven en sterven moogt?

Antwoord: Drie stukken. Ten eerste: hoe groot mijn zonde en ellende zij. Ten andere: hoe ik van al mijn zonde en ellende verlost worde. En ten derde: hoe ik Gode voor zulke verlossing zal dankbaar zijn.

Deze eerste Zondag spreekt ons van uw enige troost in leven en sterven. Wij willen achtereenvolgens stilstaan bij:

1. De behoefte aan deze troost
2. De betekenis van deze troost
3. De weg om tot deze troost te geraken

In de kerk der reformatie is een goede plaats ingeruimd voor de Catechismus. Het catechetisch onderwijs heeft de kerk eeuwenlang gediend. Juist in de kerk der reformatie is er plaats voor de Catechismus. Immers wij hebben een redelijke godsdienst. Dat betekent niet, dat de godsdienst enkel maar in de rede zetelt en een verstands-godsdienst is. Maar dat betekent, dat wij niet zondermeer aan een bepaald ritueel hangen of bepaalde dingen doen of laten,

en daardoor hopen dat de kerk dan wel de bezorgster van onze zaligheid zal zijn.

Zo ongeveer is het lange tijd geweest en is het ten dele nog in de Roomse kerk. Daar vraagt men bijvoorbeeld niet: Wat gelooft gij? maar daar vraagt men allereerst: Wat doet de mens? En als men dan maar deelneemt aan bepaalde handelingen die de kerk opdraagt, dan kan men zich verzekerd houden van zijn zaligheid. Immers de kerk zorgt voor mijn zaligheid, als ik maar zorg dat ik doe wat de kerk zegt, en dat ik handel in opdracht en naar de opdracht van de kerk. Hòe ik het verder doe, of ik het met een volkomen hart doe, of ik het met een gebroken hart doe, daar vraagt de kerk niet naar. Als ik het maar doe. Nu is het een levenskenmerk van de kerk der reformatie dat wij een redelijke godsdienst hebben. Wij mogen ook weten de dingen die ons van God geschonken zijn. Wij mogen daarin naspeuren de wonderlijke wegen des Heeren. Door Zijn kennis zal Mijn Knecht de Rechtvaardige, velen rechtvaardig maken, zegt Jesaja, want Hij zal hun ongerechtigheden dragen. En die kennis is maar niet een zaak van ons verstand, die buiten ons hart omgaat, maar die kennis is de bron van onze vertroosting. Want door de rechte kennis van de Schrift, door de rechte kennis van het verbond, ontvangen wij een troost, zo groot, zo diep, een enige troost, beide in het leven en sterven.

Het is ook niet zomaar, dat de Heidelberger Catechismus nu reeds ruim vierhonderd jaren de kerk gediend heeft. Daar zijn meer catechismussen geweest. A Lasco, een van de hervormers, heeft ook een catechismus samengesteld. Zelfs de grote Calvijn heeft een catechismus samengesteld. Verder had je in Nederland nog de catechismus van Micron, een godzalig leraar. Een man uit de reformatie. Maar zowel a Lasco, Micron als Calvijn, àl deze catechismussen zijn niet meer in gebruik bij de kerk in Nederland. Ook Luther heeft een catechismus samengesteld. Maar wij hebben alleen nog de Catechismus van de Paltz. De Heidelberger Catechismus.

En dat is niet zonder oorzaak. Daar is geen catechismus die de waarheden die wij kennen moeten om zalig te worden, duidelijker, troostvoller, in de ware zin gereformeerder te boek stelde dan juist de Heidelberger Catechismus.

De Heidelberger Catechismus is ontstaan in een bange tijd. In een tijd namelijk dat het erfgoed, dat God door mannen als Luther en Calvijn weer aan het daglicht gebracht had, opnieuw verduisterd dreigde te worden door allerlei twisten in de kerk der reformatie. Het pas ontvangen goed werd bedreigd van alle zijden. Allerlei sekten staken de kop op. Een gedeelte van de Lutherse wilden weer terug, althans gedeeltelijk terug, naar de Roomse eredienst in de kerk. Het was allerwegen een tijd van strijd en verwarring. De godvruchtige keurvorst van de Paltz, Frederik de Vrome, wist ook niet aan wiens zijde hij moest gaan staan, wie nu de waarheid der Schriften leerde. Toch was het zijn begeerte om zijn volk in de vreze des Heeren te onderwijzen. Toen is onder Gods leiding een dispuut gehouden tussen de verschillende groepen uit het protestantisme en daar heeft God licht gegeven.

Licht onder sommigen die daaraan deelnamen, maar ook licht in het hart van de keurvorst. En toen het bleek dat degenen die de gereformeerde godsdienst aanhingen geheel en al vanuit de Bijbel spraken, toen heeft de keurvorst zijn hart geneigd en gezegd: Deze waarheid wil ik verdedigen. Deze waarheid wil ik aan mijn volk doorgeven. Ik wil dat deze waarheid wordt voortgeplant van geslacht tot geslacht. Hij heeft toen aan de theologische faculteit van de universiteit van Heidelberg opdracht gegeven om een leerboek samen te stellen, om de kerk, en wel in het bijzonder om de jeugd van de kerk, te onderwijzen in de leer van Gods Woord. Het is in 1563 onder het volk verspreid. Dat leerboek hebben we nu na ruim vierhonderd jaar nog. En nog steeds is onze Heidelberger ons lief.

Nog steeds is het ons troostboek. Nog is het een boek dat we naast de Bijbel telkens opnieuw opslaan. Niet omdat het enige verbetering aan zou brengen of omdat het enige gelijkheid zou vertonen met het Woord van God, maar omdat het, in het kort samengevat, de waarheden van de Bijbel inhoudt en als een helder licht schijnt, ook in de tijd waarin wij leven. Het is waar, daar mag dan over sommige stukken van de waarheid, waarover toen fel gediscussieerd werd, op dit ogenblik niet gesproken worden. In de tijd waarin wij leven, waarin bijna geen heilswaarheid ongeschonden blijft, is echter het troostboek nuttiger en nodiger dan ooit te voren.

De Heidelberger is een gids om ons de weg te wijzen onder de hoede van het Woord van God. Het is inzonderheid een boek geweest dat samengesteld is om eenvoudigen in het rechte spoor te leiden. Het is geen diepzinnige theologische verhandeling. Het is boven alles een boek dat troost biedt, troost tegen zoveel verdriet, tegen zoveel bangheid, tegen zoveel schudding en tegen zoveel beroeringen waaraan de kerk der reformatie ook in die dagen onderworpen was.

Twee jonge mannen, Caspar Olevianus en Zacharias Ursinus, ze waren nog maar 26 en 28 jaar oud, zijn door God met hemels licht bestraald geweest om dit ongeëvenaard troostboek samen te stellen. Ja, altijd weer opnieuw wanneer we de waarheden lezen die hierin verhandeld worden, maar ook de wijze waarop ze die waarheden ons gepresenteerd hebben, wekt dat onze verwondering. Dan zeggen we elke keer weer opnieuw: O, God, wat hadden die mannen een licht van U, wat hebben ze dicht bij U geleefd. Wat hebben ze de kern van de waarheid gesmaakt in hun ziel. En daarom kunnen ze ook tot onderwijzers zijn eeuwen en eeuwen lang.

Nee, in plaats dat het ons hindert dat dit boek reeds zo oud is, is het ons een blijdschap. Want we erkennen in de sprake van deze mensen de werking van Gods Geest, en het leven dat God in hun ziel verheerlijkt heeft. We voelen ons na zovele eeuwen met hen verbonden. Eén in hun strijd, maar ook één in hun troost, in hun verwachting.

De onderwijzer begint recht op de man af, zo is trouwens de hele Catechismus. Hij gaat voor ons staan en vraagt aan u en aan mij: Wat is uw enige troost? Niet beschouwend, filosoferend, wijsgerig, zo van: waarmee

zouden de mensen nu het beste te troosten zijn? Nee, wat is uw enige troost in leven en in sterven? Het gaat dus in de eerste plaats om deze troost. Sommigen hebben het als een bezwaar aangevoerd dat de Catechismus begint te spreken over troost. Was het niet beter dat hij zou beginnen met de vraag: Wat is het doel Gods met uw leven, zoals bijvoorbeeld de Catechismus van Calvijn eerst spreekt over het doel van het geschapen zijn van de mens, namelijk tot eer en tot verheerlijking van God. Is dit geen fout in dit troostboek, dat de onderwijzer vraagt: Wat is uw troost? Is dat het voornaamste?

Ach, spreek niet te vlug. Wees voorzichtig met uw kritiek. Lees eerst de hele Zondag, dan zult u bemerken dat niet die troost voorop staat, dat niet die troost het alles beheersende is. Maar dan zult u bemerken dat de onderwijzer zó spreekt over die enige troost, dat juist de door God getrooste en uit al zijn ellende verlostte ziel, leeft tot eer van God.

Wat is uw enige troost? Ja, troost zoekt de mens sinds hij het Paradijs heeft moeten verlaten. Helaas zijn er vele wegen aangewezen die de mens troosten moeten. Maar het is meestal een troosten waarmee een mens niet getroost kan worden. Dikwijls is de wetenschap gekozen als leidsman tot het beter leven, tot vertroosting van de mens. Zoals ook in de dagen waarin wij nu leven. De machten die wij hebben opgeroepen, moeten ons troosten, moeten ons de weg wijzen, moeten ons uit de impasse halen. De wetenschap, de techniek is zeer hoog geklommen.

Daar is voor ons mensen bijna niets meer dat we niet doorvorsen. We zijn afgedaald in de diepte der aarde. We zijn opgeklimmen tot de hoogte der planeten.

Wat kunnen we eigenlijk niet? Juist nu, nu de mens tot alles in staat is, in de eeuw van de computer, waarin het mogelijk is dat onvoorstelbare dingen gebeuren door krachten die we zelf uitgevonden hebben.

Juist in deze eeuw zijn we bang en eenzaam en ongetroost met de wegen die de wetenschap aanwijst, die machtige perspectieven opent, die de mens doet inblikken in dingen die onze vaders nooit aanschouwd hebben. Juist in deze eeuw worden die machten ons te machtig, worden ze ons de baas. We kunnen ze niet meer in toom houden. We worden er bang van en we worden klein bij hetgeen we zelf hebben opgeroepen. Onze ziel en ook ons lichaam worden al meer moe en we worden steeds ongetrooster.

We kunnen het niet meer bijhouden. We rennen achter de feiten aan. We bereiken het doel niet. We lopen ons dood. En dwars tegen onze ongetroostheid in, tegen onze problematiek in, tegenover datgene wat ons bang maakt, tegenover dat alles zegt de onderwijzer: Wat is uw enige troost.

En dat niet alleen om verder te leven, maar wat is uw enige troost in het leven en in sterven. Zóu het zo zijn, dat de wetenschap de mens uit de impasse waarin we gekomen zijn, zou kunnen redden, dan blijft daar nog het probleem van het einde. Zeventig, zo we zeer sterk zijn tachtig jaren. En al hadden we dan onze problemen onder de knie en al konden we een onbezorgde oude dag

halen, wat dan nog? Dan blijft nog daar die donkere kuil van het graf, dan nog blijft daar die diepte van de dood. Die majesteit van de ruiters op het valse paard. En wie zal hem afwijzen. Wie zal de teugels van dit valse paard in de hand nemen om het van ons af te voeren, zodat we in de kille greep van het graf niet gevangen worden? Wie redt zijn ziel van het graf? Ja, wie? Wat is uw enige troost tijdens uw leven maar ook als u uit het leven scheidt, in het sterven? Wat heb ik eraan getroost door het leven te gaan als de dood me aangrijnst met zijn ongekende huiveringwekkende macht. Indien ik niet weet wat er gebeurt, wanneer mijn ziel van mijn lichaam scheidt. Wat heb ik aan de troost als de angst voor sterven mijn leven vergalt?

Nu, zegt de onderwijzer, wat is uw enige troost beide in het leven en sterven. Veel wordt geboden om de pijn van de gevolgen van de zonde en de ellende te verzachten. Veel middelen worden aan de hand gedaan om het raadsel van alle ellende weg te nemen. Paleizen worden opgericht om de mens vrolijk te maken en de speelholten worden gevuld met drugs en drank en sex en alles waaraan ons volk ten onder gaat. Ze kunnen niet één mensziel gelukkig maken. Het einde daarvan is, dat men de toverkroes der zwijmeling vloekend van zich werpt en een eind maakt aan het walgelijk leven. Verder komt de wereld niet.

Maar nu geeft onze onderwijzer een antwoord. Nu geeft God een antwoord in deze Catechismus. Een antwoord voor mensen die zichzelf niet kunnen troosten, die tevergeefs getracht hebben om in de wereld getroost te worden. Die geluisterd hebben naar zoveel stemmen die gezegd hebben: Ik zal u troosten. Ze hebben ons hoogstens even ons leed kunnen doen vergeten, toen we de zwijmelkroes van de aardse vertroosting gedronken hebben. Maar ze hebben onze ziel geen rust gegeven. Kom, wees eerlijk, jongens en meisjes. Wees eerlijk, vaders en moeders. Zijn uw problemen weggenomen door uw gezelligheid? Door het feest dat ge zelf gemaakt hebt, door de verstrooiing die ge zocht? Door u dieper en dieper in te graven in deze wereld. U moet eerlijk zeggen: Nee, ik heb een ogenblik de smart vergeten; ik heb een ogenblik de diepte van mijn leed niet gepeild. Maar toen, toen ik terug kwam van de bioscoop, toen ik de knop van de televisie omdraaide, toen ik het gezelschap van mijn vrienden en vriendinnen verliet, toen kwam het terug, de beklemming, de vrees, de angst, de schrik. Ik was armer dan voorheen, ongetrooster dan voor dezen.

Luister, hier zegt de onderwijzer: Ik ken een troost beide in het leven en sterven, in gezonde en in zieke dagen. Ik ken een troost. God heeft het mij geleerd: ik ben niet meer van mijzelf. Dat ik met lichaam en ziel beide in het leven en sterven niet mijn, maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben, Die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomenlijk betaald heeft.

Als u verder het antwoord leest, dan zult u bemerken dat reeds in de eerste vraag het werk van de drieën God ons voorgesteld wordt. Daar wordt gesproken over het kopen door Jezus met Zijn dierbaar bloed. Over het

vrijmaken door Hem van de heerschappij van de zonde. Daar wordt gesproken over mijn hemelse Vader die zo voor mij zorgt dat er geen haar van mijn hoofd vallen kan. Dat alle ding tot mijn zaligheid moet dienen. Ten slotte, daar wordt gesproken van God de Heilige Geest Die mij van het eeuwige leven verzekert en Die mijn hart bekeert; zodat ik voortaan Gode te leven van harte willig en bereid word. In deze Zondag vindt u als het ware het extract, de samentrekking van hetgeen in het hele troostboek vermeld wordt. Hier wordt in het klein het hele Evangelie samengeperst in een paar krachtige zinnen. Hier roept de mens uit, die een goddeloze was, maar die nu verzoend is door de dood van Christus: Ik ben getroost voor lichaamssmart en zielesmart. Getroost voor tijd en eeuwigheid.

Hoe dan? Wel, zegt hij: Jezus heeft mij verlost en met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomen betaald. Hij noemt hier de verlossing van de zonde het centrale van de troost. Dat begrijpt de wereld niet. Dat weet de wereld niet. Daar wil de wereld ook niet aan.

Geen mens wil bekennen dat zijn zonde de oorzaak van al de ellende is, van het ongetroost zijn. Luister maar en kijk maar en lees maar, dan zult u het bemerken. De mensen schoppen dan tegen het kapitalisme, dan tegen het socialisme en dan tegen het koningshuis en dan tegen een rechtse regering en dan weer tegen een linkse regering. De mensen schoppen tegen alles en ieder omdat we de oorzaak van de ellende zoeken in de omstandigheden, in plaats van in de zonde. Maar hier is een man die zegt: Weet je wel wat de reden is van mijn ongetroost zijn?

Wel, ik ben een zondaar! Op de bodem van alle vragen ligt der wereld zondeschuld. En dat is waarachtig, dat is naar het Woord van God. Tenzij we geloven zondaar te zijn, tenzij we geloven dat onze zonden ons ellendig maken, zullen we nooit en te nimmer verlost worden van onze ellende. Ach, het is in het leven van de gelovige zó, al zouden we een hemel op aarde hebben, als de zonde niet weg is, dan blijven we wenen, want wij weten dat onze zonden ons ongetroost maken. Dat heeft God laten zien. En nu staat er datgene wat mijn leven zo arm maakt, zo hopeloos, zo ellendig. Dat is niet het gemis van uw man, o, weduwe. Dat is niet het gemis van uw kind, o, treurende ouders. Dat is niet het gebrek aan een sterk lichaam, gij zwakke onder ons. Maar dat zijn uw zonden, dat zijn onze zonden. Onze ongelijkvormigheid met God. Dàt is de nood. Dàt is de bron van alle ellende. Dàt maakt ons leven zo zwaar. Dat doet ons de eenzaamheid zo gevoelen. Dat maakt het zo leeg in ons leven.

O, als die zonden er maar tussenuit zijn. Dan wordt alles anders. De onderwijzer heeft het ervaren. Hij weet het. Mijn zonden zijn verzoend. Hoe? Met Zijn dierbaar bloed. O, we komen die uitdrukking in de Catechismus verschillende malen tegen. Daar zijn geen woorden te vinden om de zaligheid en de dierbaarheid van het bloed van Christus uit te drukken. Want het bloed van Christus dat is het leven van Christus. En het leven van Christus dat is de liefde van Christus. Dus als hier de onderwijzer zegt: Mijn zonden zijn mij

vergeven door het dierbaar bloed, dan zegt hij: Mijn zonden zijn mij vergeven omdat Jezus stierf. Omdat Hij zijn leven afgelegd heeft voor mij. Dan zegt hij: Mijn zonden zijn mij vergeven door de liefde van Jezus Christus. En die liefde is mij te groot, te hoog en te diep. Daar kan ik niet bij. Daar blijft verwondering en daarom zeg ik het maar met deze enkele woorden: met Zijn dierbaar bloed.

En dan voor al mijn zonden volkomen betaald. Zonde is schuld, schuld voor God. Zonde is maar niet een mankement, een defect in je karakter. Iets dat je met een beetje goede wil wel overwinnen kan, maar zonde is schuld, hemelhoge schuld. Door niemand te voldoen. Door mij niet, door niemand anders, door geen engel, door geen schepsel. Zonde is breuk met God. Zonde is overtreding van Gods wet die heilig is en goed. Die zonde moet weggenomen worden. Daar moet boete voor gedaan worden. Gods gerechtigheid moet zijn loop hebben.

Welnu, daar heeft God voor gezorgd. En toen ik dacht dat die gerechtigheid door mij volbracht moest worden, en ik eeuwig moest sterven onder de toorn van God, toen heeft God het mij getoond, zegt de onderwijzer. Toen heeft God Zijn verbolgenheid doen neerkomen op Zijn enig Kind. Die heeft Zijn leven gegeven. Die heeft Zijn bloed gegeven voor mij. Nu is mijn schuld uit Gods boek gedaan. Zal ik Hem dan niet noemen: mijn getrouwe Zaligmaker? Ja, dan blijkt steeds weer opnieuw hoe trouw God is. Immers, ik kom mijn zondaar zijn hier op aarde nimmer te boven. Maar ik bemerk telkens de werkingen van mijn getrouwe Zaligmaker, die mij elke keer weer opnieuw tot Zich trekt en die mij elke keer weer opnieuw verzekert van het heil dat Hij heeft aangebracht. Ik noem Hem mijn getrouwe Zaligmaker.

Vraagt gij Zijn Naam? Zo weet,
dat Hij de Christus heet,
Gods eengeboren Zoon,
verwinnaar op de troon:
De zeeg' is ons beschoren!

Zo zingt Luther en zo zingen wij het hem na. Mijns getrouwe Zaligmakers Jezus Christus eigen ben. Dus hier staat: ik ben niet meer van mezelf. Ik ben het eigendom van Christus.

Het lijkt het ideaal om zichzelf te zijn. Is dat niet het hele streven van de eeuw waarin wij leven? De mens vrij, los van God. Er zijn zogenaamde theologen, die zeggen: dat is de wil van God, dat de mens vrij zal zijn, mondig zal zijn. Zo vrij dat hij God niet meer nodig heeft. Maar het is de oude leugen, het is de leugen van het paradijs, het is de leugen van de duivel waarmee hij onze eerste ouders verleid heeft. Zie maar, de praktijk bevestigt het. Ja zeker, de mens zonder God is vrij.

Maar weet u hoe? Als een schip zonder roer in de storm. Dat schip is vrij, dat kan dobberen zoals het wil; nee, zoals de golven het willen. Het wordt

gesleurd naar de rotsen en daar stoot het zich te pletter om voor eeuwig te vergaan. Vrij zoals de verloren zoon, daar tussen de varkens. Vrij zonder 's vaders opzicht, zonder 's vaders wet, ja maar dan vrij om zichzelf te zijn.

Nu is er niets ergers, dan dat de mens zijn eigen baas is, dan dat een mens zichzelf ten eigendom is. We zijn door onze zondeval zo verduisterd in ons verstand en zo verkeerd in onze wil, dat we ten diepste tirannen geworden zijn van onszelf. Paulus zegt: als je de zonde doet, dan ben je ten diepste maar een slaaf. Want die de zonde doet, die is een dienstknecht, een slaaf van de zonde. En heeft Salomo het niet gezien, toen hij de jongeling zag gaan in het huis van die hoer, heeft hij het niet uitgeroepen: Hij liep haar na als een os ter slachting en gelijk een dwaas tot de tuchtiging van de boeien.

Zo is een mens als we onszelf toebetrouwd zijn, als we eigen baas zijn. Dan zijn we gebonden en weten het niet. Altijd je eigen wil doen, nooit boven jezelf kunnen uitkomen, dat is het ergste wat denkbaar is. Dat is de kortste weg naar de eeuwige rampzaligheid. Maar hier zegt de onderwijzer: Ik ben niet meer van mezelf, ik doe niet meer wat ik wil, maar ik doe wat Jezus wil. Hij heeft mij vrijgekocht. Hij heeft voor mij betaald. Hij heeft mij verlost en nu ben ik Zijn eigendom. En waaruit heeft Hij u dan verlost? Wel, zegt hij: Hij heeft mij verlost uit alle heerschappij van de duivel.

Nee, ik ben nog niet verlost van de verzoeking van de duivel, nog niet verlost van de plaag van de duivel. Ik ben nog niet verlost van zijn helse verleiding, maar ik ben verlost van zijn heerschappij. Ik dien nu een andere Koning. Als ik dan bij ogenblikken terugkeer om die oude helse tiran te dienen, dan doe ik het niet meer met mijn hart. Paulus zegt: Het goede dat ik wil, dat doe ik niet, maar het kwade dat ik niet wil, dat doe ik. Dan is het tegen mijn wil. Tegen mijn wil zijn de zonden in mij overgebleven.

Maar ik ben verlost van de heerschappij van de duivel.

O, dat is het grootste waar de mens van verlost kan worden, van de heerschappij van de duivel. Dit geschiedt als het Woord van God onze ziel binnendringt. Wanneer Jezus Christus ingaat in het huis van de sterk gewapende en hem zijn vaten ontroof. Dan is het met zijn heerschappij afgelopen. Vanaf dat ogenblik verwisselen we van koning. Vanaf dat ogenblik maakt Jezus ons vrij. Van de heerschappij van de duivel verlost en alzo bewaart. Ja, Gode zij dank, alzo bewaart. Niet alleen uit die gevangenis gehaald, maar ook eten gegeven. Ook werk gegeven, ook een plaats gegeven in Zijn huis.

Hij bewaart mij. Hoe bewaart Hij? Dat mij geen leed overkomen zal? Dat ik geen traan meer zal schreien? Dat mijn pad van nu aan over rozen gaat? Dat denkt het tijdgeloof. Dat denkt de naamchristen. Maar de christen weet dat het niet zo is. Alzo bewaart, staat er, dat zonder de wil van mijn hemelse Vader geen haar van mijn hoofd vallen kan. Er vallen wel haren van mijn hoofd. Soms zelfs valt het hoofd van Gods kinderen. Die tijden zijn er ook geweest, dat hun het hoofd afgehakt werd. Dat ze op de brandstapels gingen. Niet alleen hun haar, maar ook hun hoofd. Dan was dit alleen hun troost; het gaat

niet buiten de wil van mijn hemelse Vader. En als mijn Vader in de hemel wil, dat ik martelaar zal zijn om Zijn Naam, dan geef ik mijn leven gewillig, want dan weet ik, dat na de dood het leven mij bereid is. God neemt mij op in Zijn heerlijkheid.

Maar dit weet ik, als het de wil van mijn Vader niet is, dan zal mijn hoofd niet vallen, dan zal geen haar van mijn hoofd vallen. Is dat geen heerlijke wetenschap, elke dag weer opnieuw deel te hebben aan 's Vaders zorg? Ach, wat leven we toch arm, wat hebben we toch een vreze, wat zijn we vaak ongetroost. Wat denken we er toch weinig bij door, wat God voor Zijn volk wil zijn. Geen haar van mijn hoofd zonder Zijn wil. Ja, alles wat mij dan overkomt in dit leven, dat zal tot mijn zaligheid dienen.

Niet alleen zal het mij geen schade doen. Het zal me de troost niet roven. Niet alleen negatief, maar positief. Het zal tot mijn zaligheid dienen. Ik zal God eenmaal danken voor de haren die van mijn hoofd gevallen zijn. Voor de slagen mij hier toegebracht. Ik zal God eenmaal danken voor de weg die Hij met mij ging, zoals Hij die met mij ging. Al moet ik dan soms met Job klagen: De dag verga, waarin ik geboren ben en de nacht waarin men zeide: een knechtje is ontvangen. Al is het dan, dat ik met Asaf soms tegen God aanstoot en zeg: Heere God, U doet het helemaal verkeerd. De goddelozen, die moet U straffen, maar mij moet U zegenen. Straks, als ik in Gods heiligdom mag ingaan, dan zal ik het zien, dat God het goed deed, altijd goed. En dan tenslotte: waarom Hij mij ook door Zijn Heilige Geest van het eeuwige leven verzekert, en Hem voortaan te leven van harte willig en bereid maakt. Hij geeft mij Zijn Geest en die Geest verzekert mij van het eeuwige leven, zegt de onderwijzer. Want de Geest is het, die het geloof schenkt, die het werkt in mijn hart. En het ware zaligmakende geloof heeft in zijn aard en in zijn wezen een verzekerende kracht. Wanneer een gelovige gelooft, dan is hij in dat geloven verzekerd. Waarvan? Van het eeuwige leven.

Dan zeg ik: Niets zal mij scheiden van de liefde van Christus. Al gaat de weg ook door de zee, door grote wateren, de Heere is bij mij. Hij is mijn Herder, mij zal niets ontbreken. Die verzekering is niet alleen voor mannen als David, Paulus, en Abram weggelegd, maar elk kind van God, hoe klein hij ook is, hoe zwak hij ook is, kent iets van deze verzekering. Want dit verzekerd zijn van het eeuwige leven, is een wezens-element van het geloof. We durven het misschien met deze woorden niet te zeggen, en we zeggen het misschien anders, maar het komt op hetzelfde neer. Dan zeggen we, als het geloof in ons levend is, als het oog ziet, als het geloof gelooft: O God, toch vertrouw ik op U. O God, toch schuil ik bij U. O God, toch hoop ik op U. Nu, dat is hetzelfde.

Ik hoop o God, dat Ge me niet verstoort, dat Ge niet met me doet naar mijn zonden. Ik hoop, omdat er bij U milde handen en vriendelijke ogen zijn. Daarom hoop ik. Ik weet het, er zijn in het leven van de gelovigen trappen, oefeningen, daar zijn zuigelingen, daar zijn jongelingen, daar zijn mannen en vaders.

Maar als het geloof gelooft, dan heb ik contact met God, en al ben ik nog zo zwak, dan ben ik ten diepste één met de sterkst gelovige, met de mannen en met de vaders. Dan zegt een man als Paulus, niet alleen ik, maar àl degenen die Zijn verschijning hebben liefgehad.

Zingen wij eerst nog van Psalm 48 vers 6.

De Heilige Geest doet nog meer. Hij verzekert niet alleen van het eeuwige leven, van de vrede met God, maar Hij maakt ook mijn hart anders. Hij maakt mij willig en bereid om voor de Heere te leven.

Nu, hieraan kunt u het weten of die troost in uw leven door God gewerkt is. Want ge kunt niet zeggen: Ik ben getroost, want Jezus is mijn Zaligmaker en dan toch in de wereld en in de zonde leven. Dan liegt u, dan is uw geloof niet echt. Dan is uw troost iets wat u zelf gemaakt hebt, dan is het niet de verzekering des Heiligen Geestes, maar dan is het de verdorvenheid van uw van God vervreemd hoogmoedig hart, die u dit wijs maakt.

Maar omgekeerd, wanneer Gods Geest in uw leven werkt en de Heere u verzekert van uw zaligheid, en de troost van Gods barmhartigheid uw ziel doorstroomt, dan is daar onlosmakelijk aan verbonden: Heere, dan zal ik U zoeken, dan zal ik U dienen. Weg wereld, weg schatten. Dan wil ik bij de Heere zijn. Als dat de oprechte begeerte van uw hart is, als dat de behoefte van uw ziel is, als het de pijn van uw leven is zonde te doen, als het de hemel en de zaligheid van uw leven is de Heere na te volgen, dan bent u een kind van God. Dan heeft God ook u losgekocht. Dan is de Heilige Geest ook in uw hart uitgestort. Kom, onderzoek het.

Ach het is zo gemakkelijk en het is zo eenvoudig als u slechts het Woord van God raadpleegt. Daar is melk voor de zuigelingen, daar is vaste spijs voor de mannen en voor de vaders. U hoeft u niet te bedriegen. Leg u neder op het Woord van God. En als dit dan de liefde van uw hart is, als dit dan de begeerte van uw leven is, dan zijt ge de Heere te leven van harte willig en bereid. Nee, de onderwijzer stelt niet als kenmerk dat we de Heere leven zonder vlek, zonde en smet. Ach, dan zouden we allen wanhopen.

Maar hij zegt: Bent u daar nu in uw hart gewillig en bent u daar nu in uw hart bereid toe?. Is dat nu niet een voornemen van verre, maar is dat nu ook het zoeken van uw ziel, de zaligheid van uw leven, om voor de Heere te mogen leven? Kom, geef daar antwoord op. Is dat nu ook de begeerte van uw hart? Want daaraan kunt u het weten of het echt is. Zit u tegen wil en dank in de kerk? Leest u nu tegen wil en dank in de Bijbel? Doet u nu tegen wil en dank wat God van u vraagt, en is het nu uw begeerte om de wereld te dienen? Heb je het naar je zin onder je vrienden en je vriendinnen als er gespot wordt en waar er volop in de wereld geleefd wordt? Is dat dan de begeerte van uw leven?

O, wat leidt u dan een ellendig leven, dan bent u ongetroost. Welke troost ge uzelf ook geeft, ge bent ongetroost. En dat ge ongetroost zijt in uw leven dat

is erg, maar het allerergste is, dat u geen toekomst hebt, dat u ongetroost zijt ten opzichte van uw sterven; van de ontmoeting met God en van wat daar achter ligt.

Ik wil voor geen duizend werelden met u ruilen. Dan bent u de ellendigste van alle mensen. Kom, beken het voor God. Laat deze dag eens de weelde van Gods genade uw ziel jaloers maken op dat goed, dat God uit onbezweken trouw Zijn uitverkoornen toe wil voegen. Begin dan deze dag eens te smeken tot God. Begin u dan te bekeren tot de levende God. Zie toch welke arbeid God aan uw ziel ten koste legt. Hoort Zijn stem: Ik heb geen lust in uw dood. O, zondaar, dáárin heb Ik lust dat ge u tot Mij bekeert, opdat ge leven zoudt.

En dan vraagt de onderwijzer: Hoe hebt u dat geleerd? Hoe bent u daar dan achter gekomen? Dan zegt hij: Dat is me door God geleerd in deze weg, in deze drie stukken: Ten eerste God heeft mij doen zien hoe groot mijn zonde en ellende zijn, en Hij heeft mij geleerd hoe ik van al mijn zonde en ellende verlost word, en Hij heeft in mijn hart de begeerte gegeven om de Heere dankbaar te mogen zijn voor Zijn werk.

Waar nu één van deze drie gemist wordt, daar worden alle gemist. Waar één van deze drie kenmerken gevonden wordt, daar zijn ze alle. Onthoudt het goed. Het is niet zo, dat er mensen zouden zijn, die in het voorportaal van de kennis van de ellende zitten te wachten, totdat straks de deur van de verlossing opengaat, en dat mensen, die verlost zijn, in het volgende portaal komen en nu alleen maar te leven hebben onder de hallelujah's.

Maar het is zo: daar waar God Zijn Geest in het hart geeft, daar word ik ontdekt aan mijn zonde en vervloeking, aan mijn verloren staat voor God. Daar moet ik vallen voor God, doch niet als iemand die geen hoop meer heeft. Maar 't is het vallen van een mens, die hopeloos wordt van zichzelf, maar die zijn hoop bouwt op God. Die tot God gevloeden komt als de knechten van Benhadad. Wel met de koorden der veroordeling om de hals, maar gehoord hebbende dat Israëls koningen goedertieren koningen zijn.

Die zo de pijn van de zonde gevoelt, die zo tot God vlucht, omdat hij gelooft dat bij hem milde handen en vriendelijke ogen zijn, die begint vanaf dat ogenblik de Heere te dienen. Van harte gewillig en bereid te zijn om Hem te mogen volgen. Al zou hij nooit in de hemel komen, al zou hij nooit van zijn zonde verlost worden, dan zal hij nog begeren de Heere te dienen. Daar heb je de drie stukken, die God uitwerkt in het leven van al Zijn kinderen, vanaf het uur der wedergeboorte, tot aan de zalige stonde dat we uit dit leven mogen scheiden en ingaan in de vreugde onzes Heeren. Amen.

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.